

Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра української літератури імені акад. М. Возняка

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Празька школа української поезії

	(назва навчальної дисципліни)
галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки, 01 Освіта / Педагогіка</u> (шифр і назва напрямку підготовки)
спеціальність	<u>035 Філологія, 014 Середня освіта</u> (шифр і назва спеціальності)
спеціалізація	<u>035.01 Філологія (Українська мова та література), 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)</u> (назва спеціалізації)
факультет	<u>філологічний</u> (назва інституту, факультету, відділення)

Львів – 2022 рік

Робоча програма спецкурсу “**Празька школа української поезії**” для студентів за спеціальністю **035 Філологія (Українська мова та література), 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)** – Львів, 2022. – 21 с.

Розробник: **Працьовитий Володимир Степанович**, професор кафедри української літератури імені акад. М. Возняка, доктор філологічних наук, професор

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української літератури ім. акад. М. Возняка Львівського національного університету імені Івана Франка

Протокол від «26» серпня 2022 року №1

Завідувач кафедри української літератури ім. акад. М. Возняка

(підпис) (Микитюк В. І.)
(прізвище та ініціали)

«26» серпня 2022 року

Схвалено Вченою радою філологічного факультету
Протокол від «30» серпня 2022 року №1

«30» серпня 2022 року

Голова Крохмальний Р.

І. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів -	Галузь знань (шифр, назва) 03 Гуманітарні науки, 01 Освіта / Педагогіка	за вибором студента	
Модулів-		<i>Рік підготовки</i>	
Змістових модулів- 2	Спеціальність 035.01 Філологія (Українська мова та література), 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)	3-й	-й
Курсова робота		<i>Семестр</i>	
Загальна кількість годин-32		6-й	-й
		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання:	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	32	год.
Аудиторних – 2/1 Самостійної роботи студента -13		<i>Практичні, семінарські</i>	
			год.
		<i>Лабораторні</i>	
		год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		13 год.	год.
	ІНДЗ		

II. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ВИВЧЕННЯ «Празька школа української поезії»

1.1. Актуальність курсу. Празька школа української поезії – важлива ланка літературного процесу першої половини ХХ століття. Учасники визвольних змагань, які у 20-30-ті роки сформувалися на еміграції у Празі як літературна спільнота, несучи «під чужим небом» (М.Ільницький) у власній поезії відгомін недавніх походів, історіософські роздуми, версифікаційні та стильові пошуки. Курс дає можливість розкрити творчість еміграційних поетів у повноті їхньої мистецької індивідуальності в межах літературної спільноти.

1.2. Об'єкт дослідження: поетичний дискурс представників Празької школи.

1.3. Предмет дослідження: ідейно-естетична специфіка (тематика, стиль, жанр, особливості художньої свідомості).

1.4. Мета вивчення курсу: полягає у системному вивченні явища, усвідомленні його ідейно-художнього багатства, різноманітності, як феномену не лише національного, а й світового рівня.

Завдання:

- Представити культурно-історичні умови виникнення ПШ, ідеологічно-естетичні засади її функціонування (празький контекст).
- Окреслити коло авторів у точці Праги, еміграції, вісниківства.
- Розглянути художній світ поезії Празької школи з точки зору комплексу «пражанських ідей»
- Представити індивідуальні особливості «пражанського стилю» на матеріалі творчості представників Празької поетичної школи.

Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Студент повинен знати:

- терміни «Празька школи поезії», «література еміграції», «вісниківство» (розуміти семантичні межі та накладання значень);
- культурно-історичні умови формування явища.
- поняття літературної групи, літературної школи, літературної генерації, літературної династії;
- імена основних представників;
- жанрово-тематичне різноманіття літератури резистансу 1940-1950-х рр. ХХ ст.;
- особливості її художнього образу світу;
- провідні літературознавчі праці з проблеми.

Студент повинен уміти:

- аналізувати відповідні поетичні, твори як твори явища празької школи.
- висвітлювати головні ідеологічно-естетичні концепти явища;
- бачити поезію ПШ як явище у історико-літературних зв'язках.

1.5. Методологічною основою курсу є принцип історизму, усі художні твори досліджуються у зв'язку з часом їхнього написання, з подіями біографії того чи іншого автора, дотичними до аналізованого історико-літературного періоду, єдності із тенденціями європейської літератури. Курс передбачає засвоєння теоретико-літературних понять на конкретному художньому матеріалі, як і увагу до здобутків тогочасної філософії, психології. Матеріал береться до уваги під кутом порівняльно-історичного, біографічного, естетичного, психологічного, типологічного, комплексно-системного наукових методів.

Курс складається із лекцій оглядового характеру та лекцій літературно-портретної форми.

1.6. Технічна база курсу: конспект лекцій, рекомендована критична, історична, методична література.

1.7. Після вивчення курсу студенти повинні знати основні тенденції функціонування і розвитку Празької школи.

III. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступне заняття

- Структура, мета, завдання курсу.
- Принципи організації навчального процесу.
- Необхідна література для читання, конспектування, аналізу. Огляд підручників і посібників монографій та ключових статей.

Література:

Підручники і посібники:

- Історія української літератури ХХ ст. – Кн.І (1910 – 1930-ті роки) / За ред. В.Г.Дончика. – К.: Либідь, 1993.
- Літературознавчий словник-довідник / За ред. Гром'яка. – К.: ВЦ «Академія», 1997. – 752 с.
- Літературознавча енциклопедія: У 2х т. /Ред-упорядник Ю.Ковалів. – К.: ВЦ «Академія», 2008.
- Олійник-Рахманний Р. Літературно-ідеологічні напрямки в західній Україні (1919-1939 роки). – К.: Четверта хвиля, 1990. – 240 с.

Поетичні антології:

- Координати: Антологія сучасної української поезії на заході /Упорядники Богдан Бойчук і Богдан Т.Рубчак, вступ. ст. Івана Фізера. – Мюнхен: В-во «Сучасність», 1969. – Т.І. -370с.
- Поети Празької школи: Срібні сурми. Антологія / Упорядкування, передмова та літературні силуети М.Ільницького. – К.: Смолоскип, 2009. – С. 589-613.
- Слабошпицький Ю. Двадцять п'ять поетів української діаспори. – К.: Ярославів Вал, 2006. – 728с.
- Срібні сурми: Поезії /Біогр. нариси, упоряд. та примітки Леоніда Куценка. – Кіровоград: Спадщина, 2003. – 102с.
- Срібні сурми: Поезії /Біогр. нариси, упоряд. та примітки Леоніда Куценка. – К.: Веселка, 2004. – 128с.

Монографії:

- Андрусів С. Модус національної ідентичності: Львівський текст 30-х років ХХ ст.: монографія. – Львів-Тернопіль, 2000.
- Астаф'єв О. Лірика української еміграції: еволюція стильових систем. – К., 1998. – 313с.
- Баган О. та ін. Лицарі духу. – Дрогобич, 1996. – С. 129-130.
- Ільницький М. Від “Молодої Музи” до “Празької школи”. – Львів: Інститут Українознавства НАН України, Львівський обласний методичний інститут освіти, 1995. – 318с. У змісті зокрема: Поезія міжвоєнної еміграції міжвоєнного двадцятиліття; Степове прокляття України (Євген Маланюк); Stephanos Олексі Стефановича; «Словам суворість і глибіню» (Оксана Лятуринська); «Одвага. Непохитність. Чистота» (Олег Ольжич); Не зрікайся своєї душі (Юрій Липа), С.196-211; 212-237; 237-253, 254-275; 275-3-3; 303-317.
- Ільницький М. Західноукраїнська і емігрантська поезія 20-30-х років. – К., 1992. – 48с.
- Ільницький М. Література українського відродження. – Львів: Львівський обласний науково-методичний інститут освіти, 1994. – 72с.
- Ковалів Ю. «Празька школа»: На крутосхилах філософії чину. – К., 2001. – 118с.
- Просалова В. Текст у світі текстів Празької літературної школи: Монографія. – Донецьк, 2005. – 343с.
- Салига Т.Ю. Високе світло: Літературно-критичні студії. Львів-Мюнхен, 1994.

Салига Т.Ю. Імператив: Літературознавчі статті, критика, публіцистика. Львів: Світ, 1997.
Салига Т.Ю. Продовження: Літ.-критич. студії. Львів: Каменярь, 1991.

Статті:

Антонич Б.І. Поезія по цей бік барикади // Антонич Б.І. Повне зібрання творів / Передмова Миколи Ільницького; Упорядкування і коментарі Данила Ільницького. – Львів: Літопис, 2009. – С.898-905.

Донцов Д. Дві літератури нашої доби // Поети Празької школи: Срібні сурми. Антологія / Упорядкування, передмова та літературні силуети М.Ільницького. – К.: Смолоскип, 2009. – С. 581-588.

Липа Ю. Бій за українську літературу: есеї // Липа Ю. Зібрання творів у 10с. – Т.2.

Клен Ю. Ще раз про сіре, жовте і про «вістникову квадригу» // Поети Празької школи: Срібні сурми. Антологія / Упорядкування, передмова та літературні силуети М.Ільницького. – К.: Смолоскип, 2009. – С.573-580.

Змістовий модуль 1.

Ідейно-естетичні параметри Празької поетичної школи як літературної спільноти

Тема 1. Літературна спільнота як фактор літературного життя і процесу.

Зміст та співвідношення понять «літературна група», «літературна генерація», «літературна династія», «літературний напрям», «течія», «школа», «гурток», «угруповання».

Література:

Ільницький М. Література українського відродження. – Львів: Львівський обласний науково-методичний інститут освіти, 1994. – 72с.

Історія української літератури ХХ століття. – Кн.1: 1910-1930-ті рр. / За ред. В.Г. Дончика. – К.: Либідь, 1994.

Літературознавча енциклопедія: У 2х т. / Ред-упорядник Ю.Ковалів. – К.: ВЦ «Академія», 2008.

Літературознавчий словник-довідник / За ред. Р.Т.Гром'яка. – К.: ВЦ «Академія», 1994.

Олійник-Рахманний Р. Літературно-ідеологічні напрямки в західній Україні (1919-1939 роки). – К.: Четверта хвиля, 1990. – 240 с.

Тема 2. Празька школа як літературознавче поняття.

Культурно-історичні підстави української атмосфери Праги як центру літературного життя на еміграції.

Дискусії навколо поняття «празька школа». Підстави існування групи: критерії літературознавців (В.Державин, Ю.Шерех, Б.Рубчак і Б.Бойчук, М.Неврлий, М.Ільницький, Ю.Ковалів, Р.Олійник-Рахманний, О.Баган), ставлення учасників до групи. «Списки» представників: Ю.Дараган, Є.Маланюк, О.Стефанович, О.Лятуринська, О.Теліга.

Проблема хронологічних рамок. Етапи школи.

Література:

Ільницький М. Від «Молодої Музи» до «Празької школи». – Львів: Інститут Українознавства НАН України, Львівський обласний методичний інститут освіти, 1995. – 318с.

Літературознавча енциклопедія: У 2х т. / Ред.-упорядник Ю.Ковалів. – К.: ВЦ «Академія», 2008.

Олійник-Рахманний Р. Літературно-ідеологічні напрямки в Західній Україні (1919-1939 роки). – К.: Четверта хвиля, 1990. – 240 с.

Неврлий М. Празька поетична школа // Поети Празької школи: Срібні сурми. Антологія / Упорядкування, передмова та літературні силуети М.Ільницького. – К.: Смолоскип, 2009. – С. 589-613.

Роздольська І. «Празька школа» // Довідник з історії України (А-Я) / За заг. ред. І.Підкови, Р.Шуста. – 2-ге вид., доопр. і доповн. – К.: Генеза, 2001. – С.619-620.

Нахлік Є., Нахлік О. Євген Маланюк /УСЕ для школи. Українська література. 11 клас. Програмні тексти, ілюстрації, пояснення, завдання, тести. Випуск 10 / Головний редактор Григорій Чопик. – К.: Всеуито, 2001. – 64с.

Тема3. Участь поетів - «пражан» у інших літературних групах.

Празька школа і Вісниківська квадрига. Пражани-вісниківці Є.Маланюк, Л.Мосендз, О.Ольжич, О.Теліга, Ю.Клен.

Пражани Ю.Липа, Н.Лівицька-Холодна, Є.Маланюк, О.Теліга у варшавській літературній спільноті «Танк» (Варшава, 1929); Є.Маланюк, Н.Лівицька-Холодна, Ю.Липа у літературній групі «Ми» (Варшава, 1933-37, Львів, 1937-39). «Пражани» О.Лятуринська, Є.Маланюк, О.Теліга, Л.Мосендз, О.Ольжич, М.Чирський у літературно-мистецькому науковому тижневику «Напередодні» (Львів, жовтень-листопад 1937, січень-березень 1938, вересень-грудень 1938)

Література:

Баган О. Вісниківство як понад часовий феномен: ідеологія, естетика, настроєність // Вісниківство: літературна традиція та ідеї. Збірник наукових праць, присвячений пам'яті Василя Іванишина / Ред колегія: Л.Кравченко (голова), О.Баган, П.Іванишин та ін.. – Дрогобич: Коло, 2009. – С. 6-48.

Ільницький М. Від “Молодої Музи” до “Празької школи”. – Львів: Інститут Українознавства НАН України, Львівський обласний методичний інститут освіти, 1995. – 318с.

Літературознавча енциклопедія: У 2х т. /Ред.-упорядник Ю.Ковалів. – К.: ВЦ «Академія», 2008.

Олійник-Рахманний Р. Літературно-ідеологічні напрями в Західній Україні (1919-1939 роки). – К.: Четверта хвиля, 1990. – 240 с.

Тема 4. Ідеологія, естетика та стиль поетів-пражан: загальна характеристика.

Єдність світогляду, яка впливає із тотожності життєписів (УНРівська еміграція). Трагічний оптимізм. Філософія чину.

Спорідненість проблематики. Поетична історіософія. Неоромантизм.

Стильові доміанти: симбіоз символістичного та неокласичного стильових начал.

Література:

Олійник-Рахманний Р. Літературно-ідеологічні напрями в Західній Україні (1919-1939 роки). – К.: Четверта хвиля, 1990. – 240 с.

Неврлий М. Празька поетична школа // Поети Празької школи: Срібні сурми. Антологія / Упорядкування, передмова та літературні силуети М.Ільницького. – К.: Смолоскип, 2009. – С. 589-613.

Ільницький М. Від “Молодої Музи” до “Празької школи”. – Львів: Інститут Українознавства НАН України, Львівський обласний методичний інститут освіти, 1995. – 318с.

Ковалів Ю. «Празька школа»: На крутосхилах філософії чину. – К., 2001. – 118с.

Просалова В. Текст у світі текстів Празької літературної школи: Монографія. – Донецьк, 2005. – 343с.

Змістовий модуль 2.
Творча особистість у літературній спільноті: індивідуальні особливості
«пражанського» стилю

Тема 5. Юрій Дараган – предтеча «Працької школи.

Життя як шлях до поезії.

Збірка «Сагайдак» (Прага, 1925): національні обрії, історіософія, символізм, неоромантизм.

Література:

Дараган Ю. Сагайдак. Вірші. Книга перша: 1922-1924р. – Прага: Український громадський видавничий фонд, 1925. – 64с.

Гузар З. Збірка Ю.Дарагана «Сагайдак» як пролог до вісниківського неоромантизму // Вісниківство: літературна традиція та ідеї. Збірник наукових праць, присвячений пам'яті Василя Іванишина / Ред колегія: Л.Кравченко (голова), О.Баган, П.Іванишин та ін.. – Дрогобич: Коло, 2009. – С. 113-121.

Ільницький М. Гридень Дажбога [Юрій Дараган] // Слово і час. – 1994. – С.22-23.

Крупач М. Дараган Юрій Юрійович // Довідник з історії України (А-Я) / За заг. Ред. І.Підкови, Р.Шуста. – 2-ге вид., доопр. І доповн. – К.: Генеза, 2001. – С.195.

Куценко Л. «Боже, зроби зі мною, що хочеш...» // Поети Працької школи: Срібні сурми. Антологія / Упорядкування, передмова та літературні силвети М.Ільницького. – К.: Смолоскип, 2009. – С.724-738.

Куценко Л. «І вічність на каміннях Праги...» Біографічні нариси: [Євген Маланюк, Юрій Дараган, Наталя Лівицька-Холодна, Микола Чирський]. – К., 2006. – 288с.

Маланюк Є. Крізь бурю і сніг // Маланюк Є. Повернення: Поезії. Літературознавство. Публіцистика. Щоденники. Листи / Серія «Ad fontes – До джерел». – Львів: Світ, 2005. - С. 305-306.

Маланюк Є. Крізь бурю і сніг // Слово і час. –1994. – №8. – С. 26-27.

Тема5. Творчість Євгена Маланюка – вершинне надбання Працької школи.

Тематика та проблематика «пражанської» творчості.

Особливості поетичної історіософії

Особливості світовідчуття і стилю.

Література:

Ільницький М. Від “Молодої Музи” до “Працької школи”. – Львів: Інститут Українознавства НАН України, Львівський обласний методичний інститут освіти, 1995. – 318с.

Євген Маланюк // Координати: Антологія сучасної української поезії на заході /Упорядники Богдан Бойчук і Богдан Т.Рубчак, вступ. ст. Івана Фізера. – Мюнхен: В-во «Сучасність», 1969. – Т.І.

Маланюк Є. Повернення: Поезії. Літературознавство. Публіцистика. Щоденники. Листи / Серія «Ad fontes – До джерел». – Львів: Світ, 2005.

Нахлік Є., Нахлік О. Євген Маланюк /УСЕ для школи. Українська література. 11 клас. Програмні тексти, ілюстрації, пояснення, завдання, тести. Випуск 10 / Головний редактор Григорій Чопик. – К.: Всеуито, 2001. – 64с.

Крупач М. Дмитро Донцов та Євген Маланюк: перше полемічне перехрестя // Вісниківство: літературна традиція та ідеї. Збірник наукових праць, присвячений пам'яті Василя Іванишина / Ред колегія: Л.Кравченко (голова), О.Баган, П.Іванишин та ін.. – Дрогобич: Коло, 2009. – С. 49-58.

Тема6. Леонід Мосендз: літературний портрет.

Тематика та проблематика «пражанської» творчості.

Особливості поетичної історіософії.

Особливості світовідчуття і стилю.

Література:

Льницький М. Від “Молодої Музи” до “Празької школи”. – Львів: Інститут Українознавства НАН України, Львівський обласний методичний інститут освіти, 1995. – 318с.

Леонід Мосендз // Координати: Антологія сучасної української поезії на заході /Упорядники Богдан Бойчук і Богдан Т.Рубчак, вступ. ст. Івана Фізера. – Мюнхен: В-во «Сучасність», 1969. – Т.І.

Тема7. Олег Ольжич: літературний портрет.

Тематика та проблематика «пражанської» творчості.

Особливості поетичної історіософії

Особливості світовідчуття і стилю.

Література:

Координати: Антологія сучасної української поезії на заході /Упорядники Богдан Бойчук і Богдан Т.Рубчак, вступ. ст. Івана Фізера. – Мюнхен: В-во «Сучасність», 1969. – Т.І. -370с.

Поети Празької школи: Срібні сурми. Антологія / Упорядкування, передмова та літературні силуети М.Льницького. – К.: Смолоскип, 2009. – С. 589-613.

Слабошпицький Ю. Двадцять п'ять поетів української діаспори. – К.: Ярославів Вал, 2006. – 728с.

Срібні сурми: Поезії /Біогр. нариси, упоряд. та примітки Леоніда Куценка. – Кіровоград: Спадщина, 2003. – 102с.

Тема8. Олена Теліга: літературний портрет.

Тематика та проблематика «пражанської» творчості.

Особливості поетичної історіософії

Особливості світовідчуття і стилю.

Література:

Координати: Антологія сучасної української поезії на заході /Упорядники Богдан Бойчук і Богдан Т.Рубчак, вступ. ст. Івана Фізера. – Мюнхен: В-во «Сучасність», 1969. – Т.І. -370с.

Поети Празької школи: Срібні сурми. Антологія / Упорядкування, передмова та літературні силуети М.Льницького. – К.: Смолоскип, 2009. – С. 589-613.

Слабошпицький Ю. Двадцять п'ять поетів української діаспори. – К.: Ярославів Вал, 2006. – 728с.

Срібні сурми: Поезії /Біогр. нариси, упоряд. та примітки Леоніда Куценка. – Кіровоград: Спадщина, 2003. – 102с.

Тема9. Юрій Клен: літературний портрет.

Тематика та проблематика «пражанської» творчості.

Особливості поетичної історіософії

Особливості світовідчуття і стилю.

Література:

Координати: Антологія сучасної української поезії на заході /Упорядники Богдан Бойчук і Богдан Т.Рубчак, вступ. ст. Івана Фізера. – Мюнхен: В-во «Сучасність», 1969. – Т.І. -370с.

Поети Празької школи: Срібні сурми. Антологія / Упорядкування, передмова та літературні силуети М.Льницького. – К.: Смолоскип, 2009. – С. 589-613.

Слабошпицький Ю. Двадцять п'ять поетів української діаспори. – К.: Ярославів Вал, 2006. – 728с.

Срібні сурми: Поезії / Біоґр. нариси, упоряд. та примітки Леоніда Куценка. – Кіровоград: Спадщина, 2003. – 102с.

Тема10. Юрій Липа: літературний портрет.

Тематика та проблематика «пражанської» творчості.

Особливості поетичної історіософії

Особливості світовідчуття і стилю.

Література:

Юрій Липа: голос доби і приклад чину. – Львів, 2001.

Координати: Антологія сучасної української поезії на заході / Упорядники Богдан Бойчук і Богдан Т.Рубчак, вступ. ст. Івана Фізера. – Мюнхен: В-во «Сучасність», 1969. – Т.І. -370с.

Поети Празької школи: Срібні сурми. Антологія / Упорядкування, передмова та літературні силуети М.Ільницького. – К.: Смолоскип, 2009. – С. 589-613.

Слабошпицький Ю. Двадцять п'ять поетів української діаспори. – К.: Ярославів Вал, 2006. – 728с.

Срібні сурми: Поезії / Біоґр. нариси, упоряд. та примітки Леоніда Куценка. – Кіровоград: Спадщина, 2003. – 102с.

Тема11. Наталя Лівницька-Холодна: літературний портрет.

Тематика та проблематика «пражанської» творчості.

Особливості поетичної історіософії

Особливості світовідчуття і стилю.

Література:

Координати: Антологія сучасної української поезії на заході / Упорядники Богдан Бойчук і Богдан Т.Рубчак, вступ. ст. Івана Фізера. – Мюнхен: В-во «Сучасність», 1969. – Т.І. -370с.

Поети Празької школи: Срібні сурми. Антологія / Упорядкування, передмова та літературні силуети М.Ільницького. – К.: Смолоскип, 2009. – С. 589-613.

Слабошпицький Ю. Двадцять п'ять поетів української діаспори. – К.: Ярославів Вал, 2006. – 728с.

Срібні сурми: Поезії / Біоґр. нариси, упоряд. та примітки Леоніда Куценка. – Кіровоград: Спадщина, 2003. – 102с.

Легка О. Життя – це любов (Еротичний роман у віршах Наталі Лівницької-Холодної). Серія «літературознавчі студії» Львівського відділення Інститут літеру три ім. Т.Г.Шевченка НАН України. Вп.10. – Львів, 2007.

Тема12. Оксана Лятуринська: літературний портрет.

Тематика та проблематика «пражанської» творчості.

Особливості поетичної історіософії

Особливості світовідчуття і стилю.

Література:

Координати: Антологія сучасної української поезії на заході / Упорядники Богдан Бойчук і Богдан Т.Рубчак, вступ. ст. Івана Фізера. – Мюнхен: В-во «Сучасність», 1969. – Т.І. -370с.

Поети Празької школи: Срібні сурми. Антологія / Упорядкування, передмова та літературні силуети М.Ільницького. – К.: Смолоскип, 2009. – С. 589-613.

Слабошпицький Ю. Двадцять п'ять поетів української діаспори. – К.: Ярославів Вал, 2006. – 728с.

Срібні сурми: Поезії / Біоґр. нариси, упоряд. та примітки Леоніда Куценка. – Кіровоград: Спадщина, 2003. – 102с.

Тема13. Галя Мазуренко: літературний портрет.

Тематика та проблематика «пражанської» творчості.

Особливості поетичної історіософії

Особливості світовідчуття і стилю.

Література:

Координати: Антологія сучасної української поезії на заході /Упорядники Богдан Бойчук і Богдан Т.Рубчак, вступ. ст. Івана Фізера. – Мюнхен: В-во «Сучасність», 1969. – Т.І. -370с.

Поети Празької школи: Срібні сурми. Антологія / Упорядкування, передмова та літературні сильвети М.Ільницького. – К.: Смолоскип, 2009. – С. 589-613.

Слабошпицький Ю. Двадцять п'ять поетів української діаспори. – К.: Ярославів Вал, 2006. – 728с.

Срібні сурми: Поезії /Біогр. нариси, упоряд. та примітки Леоніда Куценка. – Кіровоград: Спадщина, 2003. – 102с.

Тема14. Олекса Стефанович: літературний портрет.

Тематика та проблематика «пражанської» творчості.

Особливості поетичної історіософії

Особливості світовідчуття і стилю.

Література:

Координати: Антологія сучасної української поезії на заході /Упорядники Богдан Бойчук і Богдан Т.Рубчак, вступ. ст. Івана Фізера. – Мюнхен: В-во «Сучасність», 1969. – Т.І. -370с.

Поети Празької школи: Срібні сурми. Антологія / Упорядкування, передмова та літературні сильвети М.Ільницького. – К.: Смолоскип, 2009. – С. 589-613.

Слабошпицький Ю. Двадцять п'ять поетів української діаспори. – К.: Ярославів Вал, 2006. – 728с.

Срібні сурми: Поезії /Біогр. нариси, упоряд. та примітки Леоніда Куценка. – Кіровоград: Спадщина, 2003. – 102с.

Тема15. Андрій Гарасевич: літературна сильвета.

Тематика та проблематика «пражанської» творчості.

Особливості поетичної історіософії

Особливості світовідчуття і стилю.

Література:

Координати: Антологія сучасної української поезії на заході /Упорядники Богдан Бойчук і Богдан Т.Рубчак, вступ. ст. Івана Фізера. – Мюнхен: В-во «Сучасність», 1969. – Т.І. -370с.

Поети Празької школи: Срібні сурми. Антологія / Упорядкування, передмова та літературні сильвети М.Ільницького. – К.: Смолоскип, 2009. – С. 589-613.

Слабошпицький Ю. Двадцять п'ять поетів української діаспори. – К.: Ярославів Вал, 2006. – 728с.

Срібні сурми: Поезії /Біогр. нариси, упоряд. та примітки Леоніда Куценка. – Кіровоград: Спадщина, 2003. – 102с.

Тема16. Максим Грива: літературна сильвета.

Тематика та проблематика «пражанської» творчості.

Особливості поетичної історіософії

Особливості світовідчуття і стилю.

Література:

Координати: Антологія сучасної української поезії на заході /Упорядники Богдан Бойчук і Богдан Т.Рубчак, вступ. ст. Івана Фізера. – Мюнхен: В-во «Сучасність», 1969. – Т.І. -370с.

Поети Празької школи: Срібні сурми. Антологія / Упорядкування, передмова та літературні сильвети М.Ільницького. – К.: Смолоскип, 2009. – С. 589-613.

Слабошпицький Ю. Двадцять п'ять поетів української діаспори. – К.: Ярославів Вал, 2006. – 728с.

Срібні сурми: Поезії /Біогр. нариси, упоряд. та примітки Леоніда Куценка. – Кіровоград: Спадщина, 2003. – 102с.

Тема17. Іван Ірлявський: літературна сільвета.

Тематика та проблематика «пражанської» творчості.

Особливості поетичної історіософії

Особливості світовідчуття і стилю.

Література:

Координати: Антологія сучасної української поезії на заході / Упорядники Богдан Бойчук і Богдан Т.Рубчак, вступ. ст. Івана Фізера. – Мюнхен: В-во «Сучасність», 1969. – Т.І. -370с.

Поети Празької школи: Срібні сурми. Антологія / Упорядкування, передмова та літературні сільвети М.Ільницького. – К.: Смолоскип, 2009. – С. 589-613.

Слабошпицький Ю. Двадцять п'ять поетів української діаспори. – К.: Ярославів Вал, 2006. – 728с.

Срібні сурми: Поезії / Біогр. нариси, упоряд. та примітки Леоніда Куценка. – Кіровоград: Спадщина, 2003. – 102с.

Тема19. Олесь Бабій: літературний портрет

Тематика та проблематика «пражанської» творчості.

Особливості поетичної історіософії

Особливості світовідчуття і стилю.

Література:

Координати: Антологія сучасної української поезії на заході / Упорядники Богдан Бойчук і Богдан Т.Рубчак, вступ. ст. Івана Фізера. – Мюнхен: В-во «Сучасність», 1969. – Т.І. -370с.

Поети Празької школи: Срібні сурми. Антологія / Упорядкування, передмова та літературні сільвети М.Ільницького. – К.: Смолоскип, 2009. – С. 589-613.

Слабошпицький Ю. Двадцять п'ять поетів української діаспори. – К.: Ярославів Вал, 2006. – 728с.

Срібні сурми: Поезії / Біогр. нариси, упоряд. та примітки Леоніда Куценка. – Кіровоград: Спадщина, 2003. – 102с.

Тема20. Микола Чирський: літературний портрет.

Тематика та проблематика «пражанської» творчості.

Особливості поетичної історіософії

Особливості світовідчуття і стилю.

Література:

Координати: Антологія сучасної української поезії на заході / Упорядники Богдан Бойчук і Богдан Т.Рубчак, вступ. ст. Івана Фізера. – Мюнхен: В-во «Сучасність», 1969. – Т.І. -370с.

Поети Празької школи: Срібні сурми. Антологія / Упорядкування, передмова та літературні сільвети М.Ільницького. – К.: Смолоскип, 2009. – С. 589-613.

Слабошпицький Ю. Двадцять п'ять поетів української діаспори. – К.: Ярославів Вал, 2006. – 728с.

Срібні сурми: Поезії / Біогр. нариси, упоряд. та примітки Леоніда Куценка. – Кіровоград: Спадщина, 2003. – 102с.

Тема21. Василь Хмелюк: літературний портрет.

Тематика та проблематика «пражанської» творчості.

Особливості поетичної історіософії

Особливості світовідчуття і стилю.

Література:

Координати: Антологія сучасної української поезії на заході / Упорядники Богдан Бойчук і Богдан Т.Рубчак, вступ. ст. Івана Фізера. – Мюнхен: В-во «Сучасність», 1969. – Т.І. -370с.

Поети Празької школи: Срібні сурми. Антологія / Упорядкування, передмова та літературні сільвети М.Ільницького. – К.: Смолоскип, 2009. – С. 589-613.

- Слабошпицький Ю. Двадцять п'ять поетів української діаспори. – К.: Ярославів Вал, 2006. – 728с.
- Срібні сурми: Поезії /Біогр. нариси, упоряд. та примітки Леоніда Куценка. – Кіровоград: Спадщина, 2003. – 102с.

IV. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	У тому числі					Усього	У тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль1.												
Змістовий модуль1.												
Ідейно-естетичні параметри Празької поетичної школи як літературної спільноти												
Вступ. Тема, завдання курсу, література	2					1						
Тема1. Літературна спільнота як фактор літературного життя і процесу.												
Тема 2. Празька школа як літературознавче поняття.	2					1						
Тема3. Участь поетів - «пражан» у інших літературних групах.	2					1						
Тема 4. Ідеологія, естетика та стиль поетів-пражан: загальна характеристика.	2					1						
Разом – зм. модуль1	8					4						
Змістовий модуль2.												
Творча особистість у літературній спільноті: індивідуальні особливості «пражанського» стилю												
Тема 5. Юрій Дараган – предтеча Празької школи.	2					1						
Тема 6. Творчість Євгена Маланюка – вершинне надбання Празької школи.	2					1						
Тема 7. Леонід Мосендз: літературний портрет. Олег Ольжич: літературний портрет.	2					1						
Тема 8. Олена Теліга: літературний портрет.	2											
Тема 9. Юрій Клен: літературний портрет.	2					1						
Тема 10. Юрій Липа: літературний портрет.	2											
Тема 11. Наталя Ливицька-Холодна: літературний портрет.	2					1						
Тема 12. Оксана Лятуринська: літературний портрет. Галя Мазуренко: літературний портрет.	2					1						
Тема 13. Олекса Стефанович: літературний портрет. Андрій Гарасевич: літературна сільвета.	2					1						
Тема 14. Максим Грива: літературна сільвета. Іван Ірлявський: літературна сільвета.	2											
Тема 15. Ірина Наріжна: літературний портрет. Олесь Бабій: літературний портрет.	2					1						
Тема 16. Микола Чирський: літературний портрет. Василь Хмелюк: літературний портрет.	2					1						
Разом – Зм. модуль2	24					9						
	32					13						

VIII. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота студента в рамках спецкурсу може відбуватися у таких видах діяльності:

- Опрацювання певних наукових праць;
- Читання творів поезії представників Празької школи;
- Аналіз тем та ідей предмета спецкурсу;
- Письмовий аналіз поетичного твору;
- Підготовка рефератів.

Для *самостійного опрацювання* (прочитання і можливого конспектування) виокремлюємо насамперед ті праці, у яких студент знайде матеріал і проблематику лекційного курсу.

Антонич Б.І. Поезія по цей бік барикади // Антонич Б.І. Повне зібрання творів /Передмова Миколи Ільницького; Упорядкування і коментарі Данила Ільницького. – Львів: Літопис, 2009. – С.898-905.

Донцов Д. Дві літератури нашої доби.

Клен Ю. Ще раз про сіре, жовте і про «вістниківську квадригу» // Поети Празької школи: Срібні сурми. Антологія / Упорядкування, передмова та літературні силуетки М.Ільницького. – К.: Смолоскип, 2009. – С.573-581.

Липа Ю. Бій за українську літературу: есеї // Липа Ю. Зібрання творів у 10с. – Т.2.

Теми для рефератів:

Концепція трагічного оптимізму Д.Донцова.

Відповідальність письменника в есеї Ю.Липи.

Бачення літературних поколінь у Б.І.Антонича.

Ключові образи у поетичній збірці...

Поетична історіософія...

XI. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Контроль за засвоєнням знань та його успішністю здійснюється з допомогою поточного модульного контролю та із врахуванням самостійної роботи студентів над запропонованим спектром тем для самостійного опрацювання.

Структурні питання тематики лекторію надаються для контролю засвоєння знань студентів на поточному та підсумковому рівнях.

XII. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО ПРИСВОЮЄТЬСЯ СТУДЕНТАМ для іспиту 50 балів – до іспиту.

- Самостійна робота студента – 20 балів
Максимальна оцінка за аналіз поетичного твору – 10 балів
Максимальна оцінка за реферат – 10 балів
- Поточне тестування за модулями – 30 балів.

Тестування здійснюється після подання змістового модуля студентам

Поточне тестування										Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	T 5-7	T 8-10	T11-13	T14-16	T17-19	T20-22	
За зміст. модуль 1			10	За зміст. модуль 2					20	30

Або – 2 письмові роботи за проблематикою спецкурсу.

Підсумковий контроль (іспит) – 50 балів.

Передбачає письмову відповідь на 2 питання, кожне з яких максимально оцінюється у 25 балів.

Можливо також здійснювати екзаменаційний контроль у формі тестування за модулями. Екзаменаційний білет містить 25 модульних питань, кожне з яких оцінюється максимально у 2 бали

Поточне тестування та самостійна робота		Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1 Т.1-Т.4	Змістовий модуль 2 Т.5-Т.19		
50		50	100

Перелік контрольних питань

1. Літературна спільнота як фактор літературного процесу.
2. Класифікація літературних спільнот.
3. Зміст та співвідношення понять «літературна група», «літературне угруповання». «літературна генерація», «літературна династія», «літературна школа».
4. Поняття літературної школи.
5. Празька школа як літературознавче поняття.
6. Дискусії навколо поняття Празької школи.
7. Проблема хронологічних рамок Празької школи. Етапи школи.
8. Участь поетів-пражан у інших літературних групах.
9. Празька школа і «вісниківська квадрига».
10. Празька школа і літературна група «Танк».
11. Празька школа і літературна група «Ми».
12. Празька школа і еміграційна література.
13. Загальна характеристика поезії Празької школи: естетика, тематика, стиль.
14. Трагічний оптимізм у поезії Празької школи.
15. Провідні мотиви поезії Празької школи.
16. Поетична історіософія Празької школи.

17. *Стильові домінанти поезії Празької школи: неоромантизм, символізм, неокласицизм.*
18. *Юрій Дараган – предтеча Празької школи.*
19. *Життя Ю.Дарагана як шлях до поезії.*
20. *Збірка Ю.Дарагана «Сагайдак»: структура, змістові домінанти.*
21. *Поетична історіософія Юрія Дарагана.*
22. *Особливості світовідчуття і стилю у поезії Юрія Дарагана.*
23. *Творчість Є.Маланюка – вершинне надбання Празької школи.*
24. *Поетична історіософія Євгена Маланюка.*
25. *Леонід Мосендз: літературний портрет.*
26. *Поезія Леоніда Мосендза: загальна характеристика.*
27. *Літературний портрет Олега Ольжича.*
28. *Олег Ольжич як поет Празької школи.*
29. *Поезія Олени Теліги: загальна характеристика.*
30. *«Бій за українську літературу» Юрія Липи.*
31. *Поезія Юрія Липи: загальна характеристика.*
32. *Юрій Липа і Празька школа.*
33. *Олена Теліга – поетеса Празької школи.*
34. *Літературознавчі праці про Празьку школу.*

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою

Оцінка ECTS	Оцінка в балах	За національною шкалою		Залік
		Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку		
A	90-100	5	Відмінно	Зараховано
B	81-89	4	Дуже добре	
C	71-80		Добре	
D	61-70	3	Задовільно	
E	51-60		Достатньо	

ХІІ. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Аванесов В.С. Композиція тестових завдань. Учебн. Кн.. 3-е узд., доп. – М., 2002. – 240 с.

Білецький Л. Основи української літературно-наукової критики /Упоряд., аво. Іст.-біогр. Нарису та приміт. М.М.Ільницький. – К.: Либідь, 1998. – 408с.

Гарасим Я. Культурно-історична школа в українській фольклористиці. – Львів: ЛДУ ім. І.Франка, 1999. – 142 с.

Гронлунд Норман Е. Оцінювання студентської успішності: Практ. Посібн. – К., 2005. – 312 с.

Коваленко Л., Глазова О., Ломакович С., Лукянчук Т., Пастушенко Н. та ін.. Зовнішнє оцінювання з української мови. Інформаційні матеріали. – К., 2006. – С. 15-16.

Копистянська Н.Х. Жанр, жанрова система у просторі літературознавства: Монографія. – Львів: Паїс, 2005. – 368с.

Лесик В.В. Введение в ... методологию литературоведения. – Львов: «Вища школа», 1984. – 240с.

Пастушенко Н. Ці непрості відкриті завдання: приклади текстів-роздумів, їхній критеріальний аналіз // Пастушенко Н. Зовнішнє оцінювання з української мови. Тестові завдання та поради для учнів і вчителів. – Львів: Літопис, 2007. – С.30 – 41.

XIV. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Опрацьовуючи матеріал лекційного курсу, студентові необхідно приділити увагу читанню художніх текстів. Студент повинен привчатись уважно ставитись до наукового коментарю. З приміток до творів можна почерпнути інформацію про історію написання кожного твору (ліричного, епічного, драматичного), познайомитись із авторською її характеристикою і т.д. Необхідно звернути пильну увагу на передмови письменників до окремих збірок творів.

У процесі аналітичного читання тексту бажано робити записи у спеціальному зошиті – подавати основні відомості про твір (його назва, рік написання чи видання, імена персонажів та їх характеристика, зміст твору), зафіксувати найцікавіші думки, а також власні спостереження над майстерністю образів, композиції, стилю і т.п.

Підібраний список критичної літератури сприятиме стереометричному уявленню про літературну епоху ХХ ст., і, водночас, може виконувати функцію зразка літературознавчого аналізу.

Художні тексти:

Ю.Дараган, Ю.Липа, Є.Маланюк, О.Ольжич, О.Теліга, Ю.Клен, О.Бабій, І.Наріжна, Г.Мазуренко, О.Лятуринська, М.Чирський, В.Хмелюк, А.Гарасевич, Н.Лівицька-Холодна, О.Стефанович, М.Грива.

Критичні студії:

Андрусів С. Модус національної ідентичності: Львівський текст 30-х років ХХ ст.: монографія. – Львів-Тернопіль, 2000.

Антонич Б.І. Поезія по цей бік барикади // Антонич Б.І. Повне зібрання творів /Передмова Миколи Ільницького; Упорядкування і коментарі Данила Ільницького. – Львів: Літопис, 2009. – С.898-905.

Астаф'єв О. Лірика українські еміграції: еволюція стильових систем. – К., 1998. – 313с.

Астаф'єв О., Дністровий А. Поети і воїни прийдешнього // <http://virchi.narod.ru/poeziya/praga.htm>.

Баган О. та ін. Лицарі духу. – Дрогобич, 1996. – С. 129-130.

Вісниківство: літературна традиція та ідеї. Збірник наукових праць, присвячений пам'яті Василя Іванишина / Ред колегія: Л.Кравченко (голова), О.Баган, П.Іванишин та ін.. – Дрогобич: Коло, 2009.

Координати. – Мюнхен: Сучасність, 1969. – Т. 1.

Гузар З. Леонід Мосендз-поет : збірка «Зодіак» / Зенон Гузар// Українське літературознавство: міжвідомчий наук. зб-к. – Львів, 1995. – Вип. 61. – 65-75.

Дараган Ю. Сагайдак. Вірші. Книга перша: 1922-1924р. – Прага: Український громадський видавничий фонд, 1925. – 64с.

Державин В. Три роки літературного життя на еміграції (1945-1947) // Українське слово: Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст.: У 3-х кн.. – Кн.2. – К.: Рось, 1994. – С.575-596.

Ільницький М. Гридень Дажбога [Юрій Дараган] // Слово і час. – 1994. – С.22-23.

- Ільницький М. Західноукраїнська і емігрантська поезія 20-30-х років. – К., 1992. – 48с.
- Ільницький М. Література українського відродження. – Львів: Львівський обласний науково-методичний інститут освіти, 1994. – 72с.
- Ільницький М. Поезія міжвоєнної еміграції міжвоєнного двадцятиліття; Степове прокляття України (Євген Маланюк); Stephanos Олекси Степановича; «Словам суворість і глибінь» (Оксана Лятуринська); «Одвага. Непохитність. Чистота» (Олег Ольжич); Не зрїкайся своєї душі (Юрій Липа) // Ільницький М. Від «Молодої Музи» до «Празької школи». – Львів, 1995. – С.196-211; 212-237; 237-253, 254-275; 275-3-3; 303-317.
- Ковалів Ю. «Празька школа»: На крутосхилах філософії чину. – К., 2001. – 118с.
- Координати: Антологія сучасної української поезії на заході / Упорядники Богдан Бойчук і Богдан Т.Рубчак, вст. Ст.. Івана Фізера. – Мюнхен: В-во «Сучасність», 1969. – Т.І. 370.
- Довідник з історії України (А-Я) / За заг. Ред. І.Підкови, Р.Шуста. – 2-ге вид., доопр. І доповн. – К.: Генеза, 2001.
- Куценко Л. «І вічність на каміннях Праги...» Біографічні нариси: [Євген Маланюк, Юрій Дараган, Наталя Лівницька-Холодна, Микола Чирський]. – К., 2006. – 288с.
- Легка О. Життя – це любов (Еротичний роман у віршах Наталі Лівницької-Холодної). Серія «літературознавчі студії» Львівського відділення Інститут літеру три ім.. Т.Г.Шевченка НАН України. Вп.10. – Львів, 2007. – С.21, 22.
- Літературознавчий словник-довідник / За ред. Гром'яка. – К.: ВЦ «Академія», 1997. – 752 с.
- Маланюк Є. Повернення: Поезії. Літературознавство. Публіцистика. Щоденники. Листи / Серія «Ad fontes – До джерел». – Львів: Світ, 2005.
- Поети Празької школи: Срібні сурми. Антологія / Упорядкування, передмова та літературні силуетки М.Ільницького. – К.: Смолоскип, 2009. Просалова В. Текст у світі текстів Празької літературної школи: Монографія. – Донецьк, 2005. – 343с.
- Роздольська І. «Празька школа» // Довідник з історії України (А-Я) / За заг. ред. І.Підкови, Р.Шуста. – 2-ге вид., доопр. І доповн. – К.: Генеза, 2001. – С.619-620.
- Юрій Липа: голос доби і приклад чину (до 100-річчя від дня народження. – Львів, 2001. – С.62-69.
- Роздольська І. Ю.Липа на сторінках журналу «Український засів: концепція літератури у творчій практиці поетів резистансу // Вісник Харківського університету. Серія філологічна. – Харків, 2000. – С.579 – 583.
- Салига Т. Від «Молодої музи» до символізму та інших напрямів // Українське літературознавство. – 1993. – Вип.57 – С.33-41.
- Салига Т. Українська поезія: шляхами шукань // Салига Т. Імператив: (Літературознавчі статті, критика, публіцистика) / Вступ. сл. автора. – Львів: Світ, 1997. – С. 15-64.
- Салига Т. Воздвиження храму. – Львів: Світ, 2008.
- Салига Т. Ю. Високе світло. – Львів: Каменяр.
- Салига Т. Ю. Продовження. – Львів: Каменяр, 1991.
- Сирота Л. Літературна група «Митуса» (1921-1922): О.Бабій, В.Бобинський, Р.Купчинський, Ю.Шкрумеляк: бібліографічний покажчик / НДЦ періодики. ЛНБ ім. В.Стефаніка. НАН України. – Львів, 2004.
- Слабошпицький М. «...Дай мені стати великим поетом» // Київ. – 2006. – №3. – С. 143-146.
- Слабошпицький Ю. Двадцять п'ять поетів української діаспори. – К.: Ярославів Вал, 2006. – 728с.
- Срібні сурми: Поезії / Біогр. нарис, упоряд. та примітки Леоніда Куценка. – Кіровоград: Спадщина, 2003. – 102с.
- Срібні сурми: Поезії / Біогр. нарис, упоряд. та примітки Леоніда Куценка. – К.: Веселка, 2004. – 128с.
- Devius. О.Бабій. Гуцульський курінь, поема // ЛНВ. – Львів, 1927. – Р. XXVI. – Т.ХСІІІ. – Кн.V (за май). – С. 90-91. – (Рубр. «Бібліографія»).

XV.ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ.

<http://lib.xata.lviv.ua/pidmohylnyj/index.html>

<http://www.utoronto.ca/cius/Pidmohylny/>

www.word-and-time.iatp.org.ua

<http://library.lnu.edu.ua/bibl/>

uk.wikipedia.org/wiki/Дараган_Юрій. тощо